



## Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.  
 Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno D 6.—. Sicer stane list celoletno D 7.—, polletno D 3:50, četrtletno D 2.—; posamezne številke 1 Din.

Cena inseratom: 1/48 strani D 1.—, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključuje.

Št. 2.

V Ljubljani, 25. februarja 1922.

Leto IX.

### Boj za obstanek.

(Nadaljevanje spomenice naših organizacij dne 16., 17. in 18. januarja t. l. v Beogradu.)

V vseh teh delih smo se ozirali na obojestranske interese, na moralo, zdravje, ugled države na znotraj in zunaj naših granic, na interese delavcev, ki so se posvetili gostilničarsko - hotelirski obrti, kakor to potrebuje obči obratni interes, da se komentira zakonodavstvo vseh poslov te skupine. Premotrivali smo samo glavno smer gostilničarstva za upravičeno, in sicer hotelstvo, gostilničarstvo v pravem pomenu, in kavarnarstvo. Na vseh konferencah smo delovali na to, da se imajo ukiniti takozvane točilnice, zakotne krčme in žganjarnice brezobzirno, povzdigniti pa redne gostilne. Taka ureditev točarinskega vprašanja bi mogla povzdigniti ugled in tudi interes javnega zdravja, zboljšati državne dohodke, kakor tudi osigurati napredek strokovno izobraženih ljudi in izključiti nesolidno in zakotno konkurenco, omogočiti točno redarstveno nadzorovanje in olahkočiti dohodarstveno kontrolo, in bi vsled odprave zakotnih malo vrednih točilnic pijančevanje, osobito popivanje rakije, izdatno padlo.

Mi smo brez bojazni pokazali na pravi vzrok, kje tiči popivanje, škodljivo narodnemu zdravju. Ali abstinenti pa se niso znali dvigniti tako visoko in najti izhod, ki bil spravljiv za nas vse. Začeli so in rodili nesprejemljivo stvar in jo zavili v plečice narodnega zdravja. Čudimo se, da so mogli dobiti toliko podpore, da se je mogla izdati zadevna osnova. Ko smo mi zahtevali in podžigali potrebno reformo to-

čarinstva, od katere bi imel ves narod velike koristi, so nam vedno napominjali, da se državni organi ne upajo lotiti tega posla, češ da ne bi morda preveč izpadlo na državnih dohodkih od točarinstva. A sedaj na voljo abstinentov hočejo zrtvovati ne samo ta veliki dohodek, nego hočejo še tudi uničenje največjega davkoplačevalca v narodu. Ne, tako daleko pa nečemo! Naj se ta sekta abstinentov deklarira, ako so proti alkoholizmu, imajo že od nas označeno pot, po kateri se lahko napotijo, ako so pa zgolj le proti alkoholu, pa naj vršijo svoje odredbe sami v svojih sektah med štirimi zidovi. To ni delo v borbi proti alkoholizmu, nego le proti alkoholu vobče, svedoči zadevna zakonova osnova, ki se strinja samo z idejami škodoželjnosti in je to istino lahko zapopasti, ako premotrimo ves sistem abstinentov.

Torej ni treba generalne debate v tem oziru, ker je škoda izgubljati besede v te svrhe. Tudi je res, da načrt niti ni podoben kaki temeljiti zakonovi osnovi. Načrt izhaja iz resorta za narodno zdravje. Treba je dobro premotriti državno organizacijo, nego se počenja taka nespretnost. Ako bi še naprej šlo po tem primeru, kaj vse je v stiku z narodnim zdravjem. Spadale bi v ta okvir tudi tvornice, železnice, vojne ladje itd., ker dim tudi škoduje zdravju. Točarinstvo spada nesporno v obrtni in finančni resort, vsi drugi resorti naj imajo pri tem samo sosvet, tako kakor ima resort trgovine in finance tudi samo toliko pravice, da se meša v bolnice, dasiravno stanejo državo novcev in se kupujejo zdravila za državni denar. Pod okrilje zakona ne spada, da se vlečejo vanj alkoholna pijača in obrti, ki se bavijo s proizvodanjem in prodajanjem. Obrti je treba re-

forme in ne pijač. S tem bodi odgovorjeno na prvi članek.

V šolah naj predavajo o higijeni. To je vprašanje zdravstva. Ako se ta predavanja ne vršijo dosti obsežno, naj se izvedejo intenzivneje. V tem pogledu pristojna navodilo ministrstvu prosvete. Je tedaj ovržljiv tudi drugi člen.

Namen tretjega člena je docela nesprejemljiv. Kaj pomeni proizvodnja alkohola? To znači delo kmetovalca, ki ure grozdje in preša vino. Ravnotako kakor se izvaja komplicirano delo v tvornicah. Tu se vidi, da preganja alkohol abstimente kakor neko zblaznelo bitje. Ali je moči zabraniti kmetovalcu, da bi mu ne smel njegov dečko pomagati pri poslu, ali se more zabraniti, da ne bi smeli po tvornicah pomivati sodov, rezati čepov in veh, čistiti strojev itd. dečki izpod 18 let. Koliko ljudi dela v takih poslih, a ne vidi druge pijače kakor ono, ki mu je podana za užitek oziroma za okrepčilo. Nadalje tudi člen četrti ne spada v ta resort, marveč v obrtne predpise glede tovarniških delavcev, kakor tudi člen šesti. Glede posebnosti člena 6 dodajamo samo to, da se nikjer ne izplačujejo dnevnice z vinom, marveč dobivajo delavci le majhen deputat, da si ga ne jemljejo sami in da se zadovolje s tem, ne da bi hodili zahtevati še alkoholnih pijač v gostilne.

Člen sedmi pa ne pomeni popolnoma nič. Pripominjamo samo, da stanovanjske zadeve spadajo pod stanovanjske urade, a določbe, ki so nanizane v zvezi s členom 5, kakotno točenje, spadajo nedvoumno pod potrebno reformo točarinstva.

Člen 8 je rešil trgovski zakon, kolikor se to tiče delniških družb in zadrug, ostale

protoklirane tvrdke morajo itak voditi predpisane knjige in finančni oblasti predlagati račune. Razteznost pojmov proizvodnje bi dala povoda, da bi od vsakega vinogradnika in sadjerejca mogli zahtevati izkazovanje bilance. Da bi se gospodi abstinenti držali znane prislovice: »Le čevlje sodi naj kopitar!« ne bi takih nespretnosti stavili na papir. Dohodek, napominjan v drugi alineji člena 8 in v členu desetem bi bil nov davek iz že ogromno obstoječega davka in vsekako potrebnejši za druge državne svrhe; toda kot davek spada v kompetenco finančnega resorta. Pravila glede zaklada za pobijanje alkoholizma so že pravilna, da bi jih predpisalo ministristvo narodnega zdravja, da bi pa o tem odredilo dohodke, pa ni upravičeno. Pri današnjih groznih finančnih težkočah bi bilo vsekakor umestnejše, da se obrne na svoje somišljenike in ustvari ta zaklad iz dobrovoljnih doneskov. Takrat se bo vsaj pokazalo, koliko simpatij uživa to nastopanje.

Člena 9 in 22 sta absurda prve vrste, kolikor sta obče razumljiva. Proizvajanje količine alkoholnih pijač spada v resort trgovine, ker ono edino zna, koliko jih je treba doma in koliko za eksport. Kako se neki morejo človekoljubna podvzeta baviti s proizvodnjem alkohola? To se po mišljenju abstinentov ne bi smelo poudarjati.

Izvedba členov 8 in 10 znači onemogočenje vsakega proizvodnje alkohol, pijač, tedaj tudi prikrajšanje države za največje njene dohodke. Ako teh dajatev oslobode obrte, kakor predpisujeta čl. 11 in 18 na deset let davkov, tedaj smo doživeli to talen bankerot.

Člen 12. je zavisen a povrh tega še neizmerno opasen za naše družabno življenje in ekonomsko stran točilcev.

V točarinski posle je investirano ogromno premoženje, osobito izza vojne. To se amortizira poglavito z dohodki sobote in nedelje. Ne smemo pozabiti, da so mnogi v nadi boljše bodočnosti v novi državi prodali vse in se zložili v en tak obrt; računajoč na srečo in dobre zakone, so zastavili ves svoj kapital za existenco. Naše družabno življenje je razvito tako, da se ravno ta dva dni, sobota in nedelja, posvetita odmoru in razveseljevanju ali počitku. Po tem počitku in razveseljevanju naj torej udari ta osnova. Sosebno v nedeljo počiva delavec in kmetovalec in hoče, da si odpočije in se razveseli pri čaši vina. Ako mu zabranite ta dan nedeljski užitek, zabranite mu tudi veselje do delavnih dni.

Ukiniti točenje na soboto in nedeljo znači popolno prevrnitev našega socialnega življenja in prav temeljito uničenje stotin in tisočev točilcev, t. j. najkrepkejših davkoplačevalcev države in občine, to pa brez kake koristi samo z ozirom na antialkoholistično propagando. Kmetovalcu pridelovalcu se s prostim kuhanjem žganja deli pravica, vinogradništvo donša skoraj vzdržema hiperprodukcije, uživali bi te stvari prav gotovo istotako še nadalje in bi torej uživanje alkoholnih pijač vkljub vsem takim naredbam prav nič

ne padlo. Predložena zabranitev bi samo povečalo število zakotnih točilnic, ki bi skrivoma čimbolj delovale, čimbolj prikrivale pijančevanje javnemu nadzorstvu, čimveč prikratile državo in občine na dohodkih. Seveda taka osnova absolutno ne bo mogla s svojim polomom preurediti temeljev državne in občinske finančne moči in stoletnega občega narodnega življenja.

Prepoved točenja žganih opojnih pijač od sobote 18. ure do ponedeljka 11. ure je normirana v naredbi št. 7415, leta 1919. Vsaka daljna zabranitev bi bilo nesprejemljivo omejevanje svobode. Pri razmotrivanju člena 12. se moramo ozreti na žalostne prilike, ki jih je prepoved točenja alkoholnih pijač izzvala v Ameriki. Službene vesti od tam sicer slavijo napredne ideje, a neštetilni naši zemljaki, ki se vračajo v staro domovino, pripovedujejo o demoralizaciji, ki se pojavlja v bujnem cvetju zakotnih točilnic. Prezident in državni tajnik Unije vidita samo spise na papirju, ne vidita pa bede te industrijalne zemlje in vse one črne temine, ki jih skrivajo premogovniki in velika predmestja. Pri nas v naši agrikulturni zemlji nimamo kaj takega. Pri nas bi s takim zakonodajstvom pomnožili kmetijski proletarijat in pa skrivno pijančevanje.

Člen 13. bi dirnil vse naše sejmове, proščenja in glavna shajališča našega naroda. Ako gre za tem zadevna osnova, naj se odkrito pokaže. Potem je enostavneje, da se zabranijo kar sejmovi, proščenja in shodi. Naš narod, Srbi, Hrvati in Slovenci, si niso podali roke v ujedinjenje za to, da bi jim v njej abstinenti iztrebili narodno dušo, da bi jih prestavljali iz njihovega stoletnega, ne nemškega, ne madžarskega, ampak svojega domačega načina življenja, s katerim so se trezno znali držati na moralni in kulturni višini, ohranili svojo posest v vojskah proti močnim gospodarjem, ki so jih hoteli izriniti z rodne grude in s tem tudi očuvali svojo dobrodušnost in gostoljubnost, ki imponira vsemu svetu, samo ne gospodom abstinentom. Rdečih nosov pijancev ne potrebujemo med seboj, te prepuščamo brigi abstinentov, ali naše rujno vino in rujno lice nam je enako milo kakor naše vedro nebo in vedro čelo.

O točenju alkoholnih pijač o priliki volitev, vojaških naborov itd., odreja itak dosti stroge mere sam zadevni zakon.

Členi 14., 15. in 16. so vsi popolnoma brezsmiselni. Potovanje n. pr. je vendar čas, ko mora človek tudi kam vstopiti in mu je treba okrepčanja, na potovanjih se sploh ne pijančuje, v železniških vozovih se prodajajo alkoholne pijače samo v jedilnih vagonih za prvorazredno publiko, nealkoholnih pijač je povsod dosti na razpolago, a jih bore malo zahtevajo. Člen 17. spada v reformo točarinstva, katero mi predlagamo radikalneje.

Vsebina členov 19., 20., 21. in 22. pa je mnogo točneje normirana v naredbi št. 7415, leta 1919. Člen 23. ne spada v za-

kon, pripominjamo samo, da bi za izvedbo tolikega programa trebalo najprej šele ustvariti alkoholičarje, in potem iskati golemih sredstev, ni enega, ni drugega ni pri nas dovolj.

Člen 24. je tako razteznost, da bi zanj ne bilo vse pravne sigurnosti.

V obče so vsa ta vprašanja, kolikor je potrebno, že rešena z naredbo ministristva št. 7415, leta 1919., in je popolnoma nepotrebno delo, da so gospodje abstinenti hoteli forsirati sedanjo zakonsko osnovo.

Ako ne verujejo merodajni upravni in zakonodajni faktorji v upravičenost in istino naši trditve, pa predlagamo, naj se izvede plebiscit glede vprašalne osnove. Rezultat bi bil huda obsodba za ono malenkostno skupino ljudi, ki hoče povesti svoje nepremišljene in protinaravne osnove in z njimi vznemirjuje narod v težko, da ne rečemo v najkritičnejšo dobo. Bodi, da je potekla ta ideja iz najboljših namere, ni to trezno delo in ves naš številni in lojalni stan obsoja najostreje take izrodke in prosi visoke upravnike in narodne poslance, da zavržejo zakonsko osnovo, od katere država in narod ne moreta imeti drugega nego katastrofalno škodo.

★ ◎ ★

## Gostilničarstvo pri ministrih.

Pod vodstvom predsednika zveze gostilničarskih zadrug za Hrvatsko, Srečka Pavlekovića, ki je tudi zastopal predsednika Središnjega saveza Jugoslovskega gostilničarstva, so se odpravili delegati gostilničarstva Hrvatske in Slavonije, Medjumurja, Slovenije, Dalmacije in Vojvodine v Beograd, kjer so tekom treh dni, t. j. 16., 17. in 18. januarja bili sprejeti od raznih ministrov, katerim so izročili važne stanovske spomenice.

Delegacijo gostilničarstva je vodil predsednik saveza Pavleković, v njega spremstvu Ahmed Bukovac iz Broda na Savi, Vinko Bregant iz Vinkovcev, Ivan Meseč iz Srbske Moravice, Dušan Anatačević iz Novega Sada ter Šimon Budinčević, nadalje Djuro Marković, tajnik iz Subotice in s temi voditelji dvajset tovarišev iz raznih pokrajin. Dalmatinska in slovenska zveza sta poslali svoje spomenice in še brzojavno prosili predsednika g Pavlekovića, da jih neomejeno zastopa, ker je bilo radi preneglega aranžiranja potovanja nemogoče o pravem času poslati delegate.

Kardinalna naloga naših delegacij je bila trovrstna, za katero so bile izdelane tozadevne spomenice. Najprej se je zavzemalo stališče vseukupnega gostilničarstva Jugoslavije o alkoholnem vprašanju kot odgovor na osnovo zakona, katero je izdelalo ministristvo zdravja za preganjanje alkoholizma. Drugi je bil memorandum, ki je obrazložil naše stališče glede na izenačenje obrtnega zakona z ustanovitvijo zasebnih gostilničarskih zbornic. Tretji memorandum je obrazlagal davčna vprašanja z ozirom na gostilničarstvo, so-

sebnost o davku na poslovni promet. Iz teh glavnih vprašanj so izvirala tudi še ostala stanovska prашanja posamnih strok ozir. panog gostilničarske obrti, ki so se obenem izročila in predstavila pristojnim ministrom, t. j. n. pr. postavka o taksah za gostilničarsko in kavarniško pravico, dalje glede cen jestvinam v kolodvorskih restavracijah in o neopravičenem pretežkem obdačenju gostilničarstva.

Delegati so imeli najprej konference v restavraciji Moskva, nato se je napotila posebna deputacija kolodvorskih restavraterjev k ministru saobračaja Andriji Staniću, ki mu je predstavil deputacijo predsednik Pavleković, podal spomenico saveza, kjer so izražene želje in predlogi restavraterjev. Predvoditelj je v najvažnejših vprašanjih kolodvorskih restavracij ustmeno izvestil gospoda ministra, s čimer je osebno poudarjal, kako je neopravičeno, da še dandanes morajo kolodvorski restavraterji v področju zagrebške železniške direkcije dajati uradnikom in nameščencem popolno oskrbo, obed in večerjo za mesečnih 400 K, a potujočim železniškim uslužbencem morajo dajati 50% popusta od dnevnih cen, na katere vsote restavraterji ogromno doplačujejo. Na večkratne prošnje in intervencije kolodvorskih restavraterjev in Saveza za povišanje onih cen je bila zagrebška direkcija gluha. In to daje povoda, da so restavraterji zahtevali zaščito svojih upravičenih zahtev pri ministru saobračaja. Ta je izčrpno obrazlaganje pazljivo poslušal ter obljubil, da hoče z vsem pospešenjem rešiti predmetne predloge, navedene v podani spomenici.

Na to se je napotila skupna delegacija odposlancev vseh naših zvez, broječa 25 delegatov, h gospodu ministru notranjih del dr. Voji Marinkoviću. Predsednik zveze za Hrvatsko je pozdravil v imenu skupnega gostilničarstva Jugoslavije gospoda ministra, ki vrši vrhovno policijsko oblast v državi. Pritoživši se mu, da gostilničarsko-kavarniška obrt, ki predstavlja javne lokale v državi, ne uživa ne le samo premajhne podpore od vlade, marveč sama oblast, ki bi v gostilničarskem in kavarniškem delovanju morala gledati važne socialne uredbe, ki so v interesu javne sigurnosti, javne morale in javnega zdravja, ki bi jih morala smatrati za sodelavke teh oblasti, ne pokazuje zadostnega podpiranja in razumevanja za naš stan in za važno misijo, ki jo mi v državi vršimo. Tako n. pr. ministrstvo zdravja izdeluje zakonske osnove, s katerimi se skrajšuje delovni čas za naše obrtne posle, katero skrajšanje bi, če bi dobilo zakonsko moč, spadalo tudi v delokrog g. ministra obrta.

Lansiranje in širjenje takih osnov vznemirjuje in ogorčuje naše kroge in izživlje neprestano vznemirjenje, kar vse obenem preprečuje normalno delo v številnih naših stanovskih vrstah.

Vsak naš gostilničar in kavarnar se drži v nabavi blaga kakor tudi v vseh pripravah svojega poslovanja rezervira-

no, ker ne ve, ako ne bo že jutri izdano policajem ministrstva zdravja kako novo naređenje, ki nam odvzame slobodo obratovanja, ki nas izpodbija v našem obstoj, a vse to vodi tja, da se sistematično gubi vera v državne naredbe, ki bi morale biti ščit in branik osebne in obrtne svobode. Govornik izvaja, da je vsekupno gostilničarstvo lojalno državljanstvo naše države, ki doprinaša dobrovoljno vse, pa tudi najtežje davke, ali ako pa misli državna oblast dovoliti, da preko našega življenskega vprašanja, naše obrtne slobode odločujejo abnormalni ljudje abstinentarji, ki z izkrivljenimi očmi gledajo na ves svet, takrat pa si bo gostilničarstvo samo, kakor veli narodni rek »na ljuto rano ljuto travo« pridobilo vpoštovanje svojega položaja in svojih slobod, ki jih je gostilničarstvo uživalo od nekaj.

Gostilničarstvo se čuti dolžno, da iz društvenih, socialnih, prometnih in javnosigurnostnih ozirav opozori ministra notranjih del na zakrknjen abnormalen, poguben, da ne rečemo perverzen čin abstinentov in mu izroči memorandum, v katerem je podrobno razloženo stališče vsekupnega gostilničarstva o alkoholnem vprašanju in prosi ministra, naj ta memorandum prouči in da se obenem kot minister, ki je pozvan, da ustvarja red in zadovoljstvo v državi zavzame, da se pogubno delo abstinetov, ki se skrivajo pod okriljem ministrstva narodnega zdravja, a katero delo izzivlja v številnem našem stanu neprestano razburjenje, ki je vzrok ogorčenja in indispozicij napram državnim uredbam, iz državnih uradov in oblasti iztrebi, ter ne da bi ministrstvo zdravja, ki je vzdrževano iz težkih naših žuljev, bilo vpreženo v abstinentne telige, ne stori za narodno zdravje malo ali pa nič, nego troši svoje moči in pare za uničevanje čestitega jugoslovanskega gostilničarstva.

**Gospod minister za notranje dela je odgovoril na to, da hoče najvestneje izpršati željo gostilničarstva, danes pa že izjavlja, da dokler je on in današnja vlada na krmilu, država ne bo dovolilo uzakonjenje osnove ministrstva zdravja, s katero se kani uničiti vsesкупno gostilničarstvo.**

Ta izjava je izvala med našimi delegati razumljivo navdušeno veselost in nato je gospod minister še pripomnil, da hoče v bodoče pri vsaki zgodi prehodno zaslišati naše organizacije in potem šele izdati odnosne uredbe. Nato se je delegacija od gospoda ministra najvljudneje poslovila.

**Delegati pri ministru financ dr. Kosta Kumanudiju.**

Istega dne popoldne je sprejel našo delegacijo gospod minister financ, ki mu je predsednik hrvatske zveze po obširnem izveščanju podal tri spomenice in petero predlogov, tičečih se njegovega resorta. Predsednik Pavleković je očrtal ministru vse težke krivice, s katerimi se s predpisavanjem davka obremenjuje gostilničarstvo. In podkrepil je svoja izvajanja z

mnogimi dokazili, ki so bila savezu doposlana na razpolago iz raznih zadrug. Izčrpno izveštje je bilo podano tudi o predmetu neenakega obdavčenja v Srbiji z ene strani, napram ostalim krajem države z druge strani. Točarinska pristojbina, ki se je ravno sedaj povišala na počvetere, se ne plačuje v Srbiji, marveč samo v oslobojenih krajih, a poleg tega se takse za osebnoizvrševalno pravico pobirajo pri nas brezobzirno in striktno.

Vse obrtne organizacije se dvigajo, ne da bi državi ne dale pravičnega potrebne ga denarja, nego le proti nepravilni financerski politiki, ki se ne zna prilagoditi enakomerni razdelitvi davščin.

Govornik je tudi opozarjal na nekatere konkretne slučaje o šikanacijah finančnih organov radi breobzirnega globljenja gostilničarjev. Tako n. pr. je bilo nekemu tovarišu v Zagrebu, ki je dvakrat prepoznal javil glasbo davčnemu uradu, naloženo 100.000 K denarne globe. Je pa še več takih slučajev, za katere so se izrekle gosp. ministru pritožbe in obžalovanje. Osobito se je poset delegacije nanašal tudi na odpravo davka na poslovni promet, ter se je zahtevala odprava tega davka oziroma način pobiranja ter priporočila pavšaliranje, ker je dosedanji način iz tisočev razlogov neizvedljiv. Vodja delegacije je tudi opozarjal g. ministra na razna protislovja v finančnih zakonih, ki so n. pr. v Hrvatski še iz madžarske dobe, v Sloveniji iz avstrijske dobe, v Srbiji zapet istotako drugovrstni ter zahteval ustavitev nekaterih točarinskih pristojbin, obustavo plačevanja taks na mesenino itd., in je iz vsega zaključil, da je nujno potrebno čim hitrejše izenačenje vseh, osobito pa davčnih in točarinskih zakonov, ter je izročil tudi tozadevno spomenico, v kateri je zadeva izčrpno podana. Gospod finančni minister je obečal, da se hoče v vseh podanih mu zahtevkih in nasvetih proučiti in po vsej možnosti zadostiti našim željam, nakar se je delegacija poslovila.

**Delegacija pri ministru trgovine in obrta dr. Mehmedu Spaho.**

Drugi dan je sprejel našo delegacijo g. minister trgovine dr. Mehmed Spaho, ki so mu izročili memorandum za ustanovitev samostojne gostilničarske zbornice. Vodja delegacije je očrtal veliko važnost, ki jo pripisujejo zbornicam, in kako je gostilničarstvo povsem za sebe obrtna panoga, ki skoraj ne more pripadati niti obrti niti trgovini in spričo tega interesov našega stanu (gostilničarji, krčmarji, hotelirji in kavarnarji) trgovske in obrtniške zbornice dovolj ne zastopajo, kar se je v praksi že opetovano dokazalo. Gostilničarske zbornice ne bodo nikomur v breme, ker hoče gostilničarstvo samo rado doprinašati zadevni prispevek za lastno zbornico.

Predsednik Pavleković je nadalje poročal g. ministru trgovine o uspešnem delu strokovne šole v Zagrebu za gostil-

ničarsko, kavarniško vajeništvo, ki je do- slej edina v Jugoslaviji, in je prosil g. mi- nistra, da to edino učilnico naprednega, modernega in narodnega gostilničarstva denarno podpira, ker se do danes vzdr- žava izključno iz prispevkov članov, dasi- ravno ima javni značaj, in končno je pro- sil g. ministra v imenu vsekupnega go- stilničarstva, naj pospeši izenačenje obrt- nega zakona za vso državo, a da na to delo pozove tudi naše strokovnjake, ki bodo s svojim strokovnim znanjem mno- go doprinesli k izvrševanju edinstvenega obrtnega zakona.

Gospod minister se je na to pečal z vseini predlogi govornika, se v ideji po- sebno simpatično izrazil za ustanovitev zasebnih naših zbornic in obenem tudi obečal izposlovati strokovnim šolam go- stilničarstva podporo. Glede sestave no- vega zakona se bodo naprosila vodstva naših strokovnih zvez na sodelovanje, na- kar se je deputacija pri g. ministru z za- dovoljstvom poslovila.

### Poset pri ministrstvu zdravja.

Vodja naše delegacije je opetovano zaprosil avdijence pri ministrstvu zdravja dr. Karamehmedoviču, a ta ga ni mogel spréjeti, ker je bil zaposlen. Pa tako je po- tem po dvanajdnem čakaniu odšel v mi- nistrstvo zdravja in posetil namestnika ministrovega, načelnika oddelka, pozna- nega abstinentskega vodja dr. Andreja Štampara, kateremu je izročil naš memo- randum v zadevi njegove zakonske osno- ve za pobijanja alkoholizma. Naš vodja delegacije je razpravljal s tem gospodom doktorjem celo uro ter je bila razprava med tema dvema načelnima protivnikoma zelo zanimiva, ker sta si stali nasproti dve popolnoma različni stališči in načeli. Oba sta zastopala svoje stališče najvztrajnejše pa se ni niti eden niti drugi ni za dlačico vdal in popustil. Dr. Štampar ostane nepopu- stljiv pobornik abstinence, pri njem je vsak gostilničar črn kot hudič. On pravi, da noče mirovati, marveč izkoristiti vsako priliko, da ruje proti našim vrstam. Pravi se, da je mož precej jakih živcev in zelo konsekventen in po svojem današnjem položaju v stanju, da nam bo skušal zada- ti še mnog udarec. Mi moramo s tem ra- čunati in stvari abstinetov ne pustiti z vidika.

Dr. Štampar je pokazal predsedniku naše delegacije poln navdušenja novi pla- kat, ki nosi ime »Alkohol ubija«. Ta pro- pagandistični plakat se bo v 100.000 izvo- dih razobesil po vsej jugoslovenski zem- lji. Plakat nosi sliko žejnega alkoholičarja. Pred njim stoji hudič, ki drži čašo, smrt pa toči v čašo vino. Založba tega plakata bo veljala državo najmanje en milijon kron. Ko bi dala država to vsoto našim zvezam, da se v vseh glavnih mestih po- krajine osnujejo in vzdržavajo osnovne šole in kurzi za natakarstvo, bi mnogo več doprinesla k treznosti nego s takimi pla- kati, ki že na zunanji pogled odbijajo in

bodo iz njega norce brilli. Vse to je naš voditelj delegacij g. ministrskemu name- stniku predočil, no pa on ostane pri svo- jem propagandističnem delu. Po tej vse- stranski, dobro uro trajajoči razpravi se je naš delegat poslovil od dr. Štampara za- trdivši mu, da se bo naše zavedno in na- cijonalno jugoslovansko gostilničarstvo vedelo vsak čas in pri vsaki poskušnji ab- stinentskega terorizma braniti in tako pa- rirati, da mora končna zmaga ostati le na naši strani.

### Uspehi naše borbe in delegacij v Beo- gradu.

Po storjenih opravkih in izvršenih po- setih so se udeležniki zopet podali na svo- je domove. Njih vodja t. j. predsednik hr- vatskega saveza je ostal še četrti dan v Beogradu, da je zašel med širše kroge na- rodnega predstavništva in ostalih mini- strstev, da se o različnem informira in da specijelno te širše kroge informira o na-šem mnenju alkoholnega vprašnja. Po obširnih konferencah in predstavah more- mo trditi, da je več nego 90% odločulo- čih krogov za nas, le najneznatnejši del za abstinence. Vsled tega lahko rečemo, da je naša stvar, t. j. interes vsekupnega gostilničarstva o alkoholnem prašanju v najpovoljnijem štadiju. Abstinenti se mo- rajo zadovoljiti z dejstvom, da so se jim nade izjalovile in vse peklenke osnove in rovarenja za iskrajanje našega dela in prodaje pijač popolnoma razbile vsled bde- nja in žilavosti naših organizacij. Pred- vsem pa vsled krepkega delovanja saveza Hrvatske in Slavonije, ker le ta je nosil borbena inicijativo in največ moralnih in materijalnih žrtev, ki jih je ta borba za- htevala. Čast našem prvoboritelju pred- sedniku saveza Hrvatske in Slavonije g. Srečku Pavleковиču, kateri je podprt s sodelovanjem tovariških savezov iz Voj- vodine, Dalmacije in Slovenije izvojeval uspehe naše borbe!

★ ◎ ★

### Dopisi.

— **Kam plovemo?** Zadnje dneve je prinesel časopis »Jutro« vest, da je hotel Sv. Janez oddan Slov. plan. društvu za 50.000 dinarjev v najem. Drugi dan je pri- nesla »Jugoslavija« popravek, da le za 50 tisoč kron. Za čitatelje lista je to popolno- ma suhoparna notica, ni pa za obrtnike ho- telirje tako. Znano nam je, da se je razen S. P. D. potegovalo za najem hotela še 8 (beri: osem) prvovrstno kvalificiranih ho- telirjev ter stavile tudi boljše ponudbe vkljub temu, da je dosedanja oskrbnica hotela že vnaprej izjavila, da je vsak trud zastonj, ker je gospod pokrajinski na- mestnik itak že trdno obljubil, da ostane hotel S. P. D., kar je tudi ostalo in je iz zgoraj sporočenega razvidno. Slov. plan. društvo je zadnje čase preneslo svoj delo- krog popolnoma v dolino in kakor se čuje, se misli preosnovati tudi v Slov. dolinsko društvo. Bajе je vložilo ponudbo za Zdra-

viliški dom na Bledu, Hotel Union in Ka- zinsko restavraciō. Vse ima že bajе za- sigurano, da potom sv. protekcije in biro- kratizma doseže njih najem. Koča na Črni prsti je v razpadu (kaj zato, saj se ne pride z avtomobilom do nje). Edina zna- menita jama cele Jugoslavije pod Babjim zobom je čisto zanemarjena in sploh zna- biti milijon Slovencev ne ve, da ta jama sploh obstoji. Gospodje S. P. D., kateri ho- čete društvu ohraniti svoje lepe namene, naše planine napraviti dostopne vsem navdušenim planincem, pustite vsaj doline mirno slov. hotelirstvu, da se tam razvije. Pričakujemo od gosp. pokr. namestnika, da to zadevo pojasni.

★ ◎ ★

### Kletarstvo.

— **Vinski eponit**, ki se dobiva pri kmetijski družbi v Ljubljani in pri Kancu, je zelo dobro sredstvo za zboljšanje vin- ske posode, ker spravi iz nje vsak zopern duh. Kaj pomaga, ako se pridela še tako dobro vino, če pa nima vinorejec ali pa tudi gostilničar povsem dobre in snažne posode. Dolžnost strokovnjakov je torej, da se ljudstvo podučí, kako naj ravnajo z vinsko posodo. Kadar se vinska posoda izprazni, je le tedaj dobro, da je ne omijemo in takoj neprezračeno zamašimo, ako je bilo v sodu dobro čisto vino brez droži. V vseh drugih slučajih, posebno pa, ako se je sod pomil in ni shranjen na kakem zračnem prostoru, naj se posoda nekoliko osuši, potem z asbestnim žveplom meseč- no ali pa vsaj na četrt leta dobro zakadi in po vsakem žvepljanju dobro zamaši. Kakor hitro pa zapazimo, da je posoda plesnjiva ali kakorsibodi duškasta, potem jo pa takoj s krtačo in cunjо ali pa vsaj z mrzlo vodo dobro osnažimo. Nato se vza- me škač čiste vode, kateri se primeša pol litra vinskega »eponita« in se sod s to zmesjo 7 dni vsak dan enkrat dobro kota- in postavi v različne lege. Čez 7 ali 8 dni se mora sigurno vsa zmes iz soda izpraz- niti in posoda z vodo poplakniti, posušiti in zažveplati. Na ta način se odpravi vsak zopern duh. V sili se pa ta procedura s svežim »eponitom« ponovi in uspeh bo si- guren. Eden in isti eponit pa nikakor ne sme dalj časa v sodu ostati, ker učinkuje nasprotno. Dobro bi bilo, da bi se tudi kmetijske podružnice ali pa trgovine na deželi preskrbele s pristnim »eponitom«.

Svetnik Križman.

★ ◎ ★

### Gospodarstvo.

— **Vinarski in sadjarski tečaj** priredi kmetijska šola na Grmu za kmetske mla- deniče, ki se hočejo praktično izvežbati v vinarstvu in sadjarstvu, to je v napravi vinogradov, sadovnjakov, trtnic in dre- vesnic, v cepljenju, obrezovanju in nego- vanju trt in drevja, v gnojenju in obdelo- vanju vinogradov, sadovnjakov itd. Vež- banje se vrši pod strokovnim vodstvom in s teoretično utemeljitvijo dela. Tečaj se prične 1. aprila in konča 31. oktobra 1922.

Sprejme se 10 do 12 učencev v starosti najmanj 15 let. Učenci dobivajo na zavodu popolnoma prosto oskrbo in mesečno 30 K nagrade. Bolehni in slabo razviti mladeniči se ne sprejemajo. Prošnje za sprejem, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole, krstni list ali domovnico in potrdilo županstva o lepem vedenju, je vložiti pri ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pošta Novo mesto, najpozneje do 15. marca 1922.

— **Tečaj za pridelovanje in umno uporabo krme** priredi kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu dne 4., 5. in 6. aprila. Pričetek dne 4. aprila ob 8. uri zjutraj. Podučileta teoretično in praktično strokovna učitelja Fr. Malásek in inž. Ferd. Vončina in sicer o sledečem: setev, oskrbovanje in gnojenje detelj in krmskih mešanic na njivah, gnojenje in oskrbovanje travnikov, naprava novih in zboljšava starih travnikov; — sestava živalskega telesa; — redilne snovi in njih poraba in nadomeščanje; konserviranje krme (sušenje, silaža itd.), proračunanje, priprava in pokladanje krme. Radi velike važnosti tega pouka se vabijo gospodarji, da se tega tečaja v obilnem številu udeležijo. Prijavit se je čimprej z dopisnico pri ravnateljstvu šole.

— **Dvodnevni vinarski tečaj** pri kmetijski šoli na Grmu se je moral vsled krute zime preložiti na 7. in 8. marca. Podučevalo se bode teoretično in praktično o napravi vinogradov, režnji trt itd. Začetek dne 7. marca t. l. ob pol deveti uri zjutraj. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj se zgleda takoj z dopisnico pri ravnateljstvu kmet. šole na Grmu, p. Novo mesto. Ker se koj nato vrši tridnevni **sadjarski tečaj**, se ukaže lahko udeležijo obeh tečajev, ne da bi jim bilo treba dvakrat potovati v Novo mesto.



## Važne določbe o prodaji vina in piva v zaprtih steklenicah.

**Trgovina s pivom v steklenicah.** Za te obrate velja ukaz ministrstev za trgovino in notranje stvari z dne 20. marca 1899, drž. zak. št. 64. Trgovino s pivom v steklenicah je smatrati za svoboden obrt, katerega je obrtnemu oblastvu posebej prijaviti. Za zaprte posode (§ 17 obrt. reda) je v prodaji piva v steklenicah smatrati le take steklenice, v katerih vrat je probkov zamašek, ki nosi ime, oziroma firmo upravičenega pretočevalca razločno vžgan, tesno in tako vtisnjen, da ležita njegova zunanja plošča in rob stekleničine glave približno v eni ravnini. Steklenic s takozvano patentno zaporo, pri kateri služi porcelanast zamašek s kavčupom na premični napravi za zaporo steklenice, tudi tedaj v razpečavanju piva v steklenicah ni smatrati za zaprte posode po določilih obrtnega reda, ako je zapora ali njen ovoj zvezana z glavo steklenice. Tudi ni dovoljeno za prodajo piva v

steklenicah porabljeni steklenice, ki so imele takozvano patentno zaporo ali na paterih je poleg predpisane zapore tudi še kaka patentna zapora. — Raba steklenic s takozvano patentno zaporo je dovoljena samo gostilničarjem in krčmarjem (§ 16, lit. c obrtnega reda) upravičenim v točenje piva, v prometu s konsumentmi, oziroma pivovarjem v prometu z gostilničarji in krčmarji.

**Razlika v obrtnih pravicah za vinotoč in vinotoč čez ulico.** Vinotoč je koncesioniran obrt v zmyslu § 16, črka d) obrtnega reda. Kdor ima koncesijo za vinotoč, je po § 17. obrt. reda upravičen dajati gostom vino v prostoru, določenem za izvrševanje obrta, ali čez ulico v odprtih posodah ter prodajati vino v zaprtih posodah v kakršnihkoli množinah. Kdor ima obrtni list, glaseč se: »Prodaja vina čez ulico v odprtih steklenicah« ali »Vinotoč čez ulico«, ima pravico glede točenja vina omejeno in sicer v toliko, da ne sme vina dajati oziroma točiti v svojih obrtnih prostorih, ampak ga oddajati v odprtih posodah čez ulico ter je dalje upravičen prodajati vino v zaprtih steklenicah v poljubnih množinah. Kdor ima obrtni list za prodajo vina čez ulico v odprtih steklenicah, ne sme točiti vina gostom v svojih obrtnih prostorih. V obrtni praksi se postopa tako, da tudi ne sme dovoliti ljudem, ki so vino kupili, da bi ga uživali v prostoru ali svetu, glede katerega ima on razpolagati. Razloček med vinotočem brez omejitve ter med vinotočem čez ulico, ali kar je isto, prodaja vina v odprtih steklenicah, je povsod isti v Ljubljani kakor na deželi. Merodajen je za to obrtni red, ki je postava za celo državo. Končno pripomnimo, da je po obrtnem redu mogoča tudi trgovina z vinom v zaprtih steklenicah. To je svoboden obrt, ki ga sme proti zglasitvi izvrševati vsakdo. Kdor ima obrtni list za trgovino z vinom v zaprtih steklenicah, sme vino prodajati samo že v pripravljenih steklenicah, ki morajo biti zaprte, kakor je v trgovini navada.

**Trgovina z žganimi opojnimi pijačami v zaprtih posodah** je po zakonu z dne 23. junija 1881, drž. zak. št. 62 prost obrt. Po določilih obrtnega reda (§ 38 obrtnega reda) pa spada sedaj žganje v zaprtih steklenicah (detajlna trgovina z žganimi opojnimi pijačami) med pridržane predmete. Kdor prodaja žganje na drobno, se mora izkazati s sposobnostnim dokazom, ki velja za trgovino z mešanim, špicerijskim, kolonijalnim in materialnim blagom. Če se prodaja žganje v zaprtih posodah v množinah enega litra in pod enim litrom, je treba plačevati zato posebno davščino, (točilni davek, Schanksteuer).

**Trgovina z vinom v zaprtih steklenicah** je prost obrt. Vprašanje, kakšne zapore na buteljkah in sploh steklenicah za vino je smatrati v trgovini z vinom v zaprtih steklenicah za v trgovini običajne ter vprašanje, na kakšen način se mora vršiti trgovina z vinom v zaprtih steklenicah, da ne postane iz nje vinotoč, se je že večkrat

pretresalo ter je bilo od poklicane strani podano sledeče mnenje: V trgovini z vinom v steklenicah je smatrati zapore na steklenicah in buteljkah takrat za v trgovini običajne, ko zamašek, potisnjen v grlo steklenice ne presega roba steklenice in je preko zamaška čez vrh steklenice ali pritrjena kapica iz pločevine ali papirja ali pa je steklenica s pečatnim voskom zapečatená. Firme počititi na kapični potrebno. Trgovec z vinom v zaprtih steklenicah mora imeti vino že pripravljeno v steklenicah, zaprtih kakor višje povedano. Značilno za trgovino z vinom v zaprtih steklenicah je zlasti to, da je steklenica vedno last trgovca in ne kupovalca ter da se proda steklenica z vinom vred. Ako pa trgovec z vinom v zaprtih steklenicah odtoči strankam vino šele v njih prisotnosti ob vsakokratni prodaji v steklenice, ki so last strank, prestopi mejo svojih obrtnih pravic, kajti tak način prodaje ni več trgovina v zaprtih steklenicah, marveč je vinotoč čez ulico.



## Razno.

**Absolventi kmetijske šole na Grmu.** Pogostoma se sliši, da se večina absolventov kmetijskih šol izneveri svojemu poklicu in se je grmski šoli često očitalo, da vzgaja le žandarje in financarje. Poizvedbe, ki so se pravkar vršile, so pokazale, da so to le klevete. V zadnjem desetletju je dovršil kmetijsko šolo na Grmu 201 učenec. O 16 se ni moglo poizvedeti, kakšen poklic da so si izbrali. Glede ostalih 185 se je poizvedelo, da se jih peča s kmetijstvom 157, torej 85%. Od teh je v državni kmetijski službi 10 absolventov (5%) in sicer skoraj polovica izven mej Slovenije, 7 (4%) jih je v privatni kmetijski službi, tudi skoraj polovica izven Slovenije, ostalih 7 se pa še nadalje šola na zavodu. Vseh ostalih 133 absolventov, torej 72%, se peča s kmetijstvom na domačem posestvu in so mnogi znani kot marljivi gospodarji in pospeševalci kmetijskega napredka. — Od ostalih 20 absolventov jih je umrlo 19 in sicer razen dveh vsi v vojski, eden se pogreša, eden je zblaznel, eden je vojak, eden v državni službi kot okrajni tajnik, eden v privatni službi v Beogradu in štirje so odšli v Ameriko. Te številke govore dovolj jasno, kako velikega pomena so naše kmetijske šole za kmetijski napredek v naši domovini in da vršijo v polni meri svojo važno kulturno nalogo.

**Gostilničarska banka v Beogradu.** Kakor je Vam znano, se je ustanovila »Gostilničarska banka v Beogradu«, katere namen in poklic je podpirati naš gostilničarski stan vsestransko ter daje posojila za nakup gostilničarskega blaga vseh vrst in si je ustanovila tudi lastne magacine v Beogradu ter se bavi z blagovnim prometom. Danes nas obvešča, da ima v zalogi najboljši marsejski sapun (milo) za pranje v komadih po pol kg

in ga oddaja v zabojih po 50 kg po 9 D za kilogram. Poleg tega ima v zalogi sladkor, pirinč, kavo, karbid, limone, pomaranče, papriko v steklenih tegeljnih in v sodčkih po 5 kg, šampanjca, razna vina v buteljkah, likerje, konjak, rum itd. Cene so najcenejše, a kvaliteta blaga samo prvovrstna. V bodoče bomo priobčevali cenike iz teh zalog. — Naznanja tudi, da obrestuje kapitalske vloge na hranilne knjižice **po sedem od sto**, kar znači, da razdeljuje dobičke zajedno tudi na dobrobit vlagateljem in je torej vsekako zelo važno, kdor ima denar za v hranilnico vlagati, da ga vloži v tej naši strokovni banki.

**Zagrebački zbor.** V Zagrebu se bo, kakor znano, letos spomladi vršil veliki sejem pod imenom »Zagrebački zbor«, in sicer od 2. do 15. junija. Na velikem sejmu morejo razstaviti vse stroke industrije, obrta in agrarnega proizvoda, kakor tudi veletrgovina. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je bilo poslanih večje število tiskovin, nanašajočih se na zbor (»Red velesjema«, obsegajoč pogoje za pripust razstavljalcev, iznos najemnine itd. in »upitni arak« za razstavljalce), ki so interesentom v zbornični pisarni na razpolago.

**Novo znižanje našega proračuna.** Finančni odbor je nadaljeval z redukcijo proračuna in sicer s popolnim uspehom. Na tajni seji je bil znižan budžet vojnega ministrstva za 100 milijonov dinarjev. Finančni odbor je usvojil nadalje nastopni predlog: Ministrom se znižajo dnevnice za polovico, to je od 200 na 100 dinarjev, predsedniku vlade pa od 300 na 150 dinarjev. S to redukcijo si prihrani država na leto nad 600.000 dinarjev. Počasi se pričinja vendarle dobro gospodarstvo.

**Vrednost denarja.** Ameriški dolar ve-lja od 297 do 300 K, nemška marka 1 K in 50 do 52 vin., italijanska lira okoli 14 in pol krone, francoski frank 25 kron in 50 v, češke krone 5 K 85 v, avstrijska krona pa malo manj kot 4 vinarje.

**Razstreljivo »Kamnikit«** treh vrst izdeluje »Državna barutana v Kamniku«. — Vse tri vrste kamnikita je dobiti pri vojnem skladišču dravske divizijske oblasti v Ljubljani po ceni 9.50 D za 1 kg. Oblasti, podjetja, tvrdke, posamezniki itd., ki želijo dobiti eksploziv, naj se obračajo na pristojno Armijsko oblast, za večje količine pa direktno na Ministrstvo vojne in mornarice, art. tehn. oddelek v Beogradu. Prošnje je taksirati s kolkom 2 D in priložiti potrdilo policije, da so eksplozivi potrebni v industrijske svrhe. — Brez odobrenja g. ministra vojne in mornarice smodnišnica ne sme izdati niti grama smodnika ali eksploziva. Eksploziv se pošilja samo po železnici.

**IV. mednarodni vzorčni velesjem v Pragi** se bo vršil od 12. do 19. marca t. l. Trgovski in obrtniški zbornici je bilo doposlanih nekaj na ta sejem se nanašajočih informativnih brošur, ki so interesentom v zbornični pisarni na razpolago.

**Kako se obvaruješ pred žepnimi tatovi in vlomilci?** Zagrebške »Novosti« prinašajo naslednjih deset zapovedi, kako se obvarujemo žeparjev in vlomilcev, ki so človeški družbi v današnjem času najbolj za petami: 1.) Preglej dobro vsakega tujca, ki prestopi prag tvoje hiše ali stanovanja ter ne daj nobenemu neznanecu kake nepremišljene informacije o tvojih sstanovalcih in sosedah. Pouči o tem tudi svoje nastavlence in uslužbence. 2.) Izvršuj natanko predpise glede prijave. Nič ni slabše kot domač tat. Ne zadovolji se na ustne podatke prijavitelca, temveč zahtevaj od njega dokumente. 3.) Ne imej doma večjih vsot denarja in dragocenosti, temveč jih shranjuj v bankah, ki so danes še najbolj varne. 4.) Nosi pri sebi le toliko denarja, kolikor ga rabiš. Pred odhodom z doma preštej denar. V gneči, v tramvaju, v vagonu, v cerkvi itd. zapni suknjo ali plašč, denarnico pa shrani v notranjem žepu. 5.) Na potovanje vzemi le najpotrebnejšo prtljago ter je ne puščaj izpred oči. 6.) Preden zapustiš stanovanje, se prepričaj, če vsi zapahi in ključavnice dobro funkcionirajo. 7.) Ne zagrni oken, če odpotuješ. 8.) Ne puščaj pismenega obvestila o svojem odhodu na vratih. 9.) Javi vsako izpremembo, ki jo zapaziš v svojem stanovanju, najbližnjemu stražniku ali komisarijatu. 10. Kadar hodiš po ulicah, kupuješ v trgovinah, ne pazi samo na svoj posel, temveč tudi na svoje imetje, ki ga imaš pri sebi.

★ ◎ ★

**Javna zahvala.** Kot podporo, oziroma za pokritje velikih stroškov, katere so imele naše organizacije v borbi proti silnim nakanam gotovih činiteljev na gostilničarski stan, so poleg že v 1. številki našega lista izkazane tvrdke naklonile še: **Delniška pivovarna »Union« v Ljubljani 10.000 K**, tvrdka Clota - Bouvier v Radgoni 1000 K in Fran Čuček v Ptujju 500 K. Vsem, osobito pa prvoimenovani, se izreka tem potom najpristrčnejša zahvala. Čast jim, ki vedo ceniti organizacijo in trud za obstanek svojih odjemalcev; ti pa morajo tudi spoznati, kdo je v težkih borbah z njimi in se izkazati hvaležnim kol zvesti odjemalci.

**Osrednja zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo.**

★ ◎ ★

## Kompletna acetilenska naprava

za 9 luči, v prav dobrem stanju se po nizki ceni proda. — Več pove Franc Jakše v Novem mestu 35.

**GARJE**

srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftolmazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 15 kron pri **TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.**

V dobro vpeljano kavarniško podjetje v Ljubljani

se sprejme **KOMPANJON**

s strokovno znanostjo in primernim kapitalom. Približnejše podatke pri zadrugi, Gosposvetska 16.

## Gostilničarji, pozor!

Prodam 2 lepi svetiljki »Heliphor« za petrolejski plin. Vsak, še tako slab petrolej porabljuj, ker gori  $\frac{3}{4}$  zraka in  $\frac{1}{4}$  petroleja. Vsaka svetiljka sveti najmanj za 1000 sveč, za veselice in velike prostore krasna bela luč. Cena za obe svetiljki Din. 600.—. Zraven je velika pumpa, s katero se v svetiljke zrak napumpa.

**I. Turin,**  
**Studenti pri Mariboru,**  
 Sokolska ulica 43.

# Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno  
pivo**

**dvojno marčno  
pivo**

**temno porter  
pivo**

## Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem turistom vlijudno naznanjam, da sem otvoril gostilno in prenočišče v Stražišču pri Kranju.

Točil bom vedno najboljša pristna vina vseh vrst, preskrbljeno bo za vsakovrstna gorka in mrzla jedila, ker je v hiši dobro vpeljana mesarija in prekaževalnica.

Za solidno postrežbo jamči

**Anton Križnar,**  
posestnik in gostilničar.

Koncertna kavarna „BALKAN“  
PTUJ, Vseh svetnikov ulica 20.

Vsak večer

## KONCERT

prvorazredne damske kapele „Zvezda“.

Sestanek vseh tujcev.

Rendez-vous au Café „Balkan“.

Najboljša zabava v Ptuj  
pri dobri kapljici vina,

Za obilen obisk se priporoča

**Janko Vučak,**  
kavarnar.

## : VINO :

staro in novo v vsaki količini,  
jako dobre kakovosti in zmernih  
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

Poceni in velika zaloga

## NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otroške vozičke,  
šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU,  
Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvoko-  
lesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v po-  
pravo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in LJUBLJANA  
otroških vozičkov, Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

## Jernej Stelè,

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::

priporoča svojo zalogo najboljših

## domaćih vin

po zmernih cenah.

## I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

**sodavico, pekallce, naravni mal-  
nov in citronov sok, nadalje izborne  
sadne pijače v pat. steklenicah: jagodovec,  
nektar, kristalno citronado, jabol-  
čni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

## Raznovrstno rudninsko vodo

priporoča

**A. ŠARABON** v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecerijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. — Lipovo ogleje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. — Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

## Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovská ulica 1.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

**T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.**

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetilk  
**Fr. Kollmann**  
v Ljubljani

dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

**A. Bajec**  
cvetlični salon  
Pod Trančo 2  
vrtnarja  
Tržaška cesta 34  
v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

**Trnkoczy, Ljubljana.**

Vinska trgovina in restavracija  
**Peter Stepic**

Spodnja Siška štev. 256

priloga p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.

Telefon št. 262.

**Slivovko**  
tropinovec  
rum

cognac-medicinal  
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

**Gregorc & Verlič**  
Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

**SODE**

vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava.

Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila

**po najnižjih cenah.**

Zaloga sodov ter sodarskega lesa.  
Cene zmerne. Točna postrežba. Solidno delo.

**Franjo Repič**

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

**Jakob Zalaznik**

pekarija, slašičarna in  
kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu  
posebno z dežele

**na zajutrak.**

Posredovalnica za službe  
gostilničarske zadrage v Ljubljani  
Marije Terezije cesta št. 16

posreduje brezplačno  
za vse službe iščooe

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v,  
z dežele 1 K.

**Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!**

Največja slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Je imela koncem leta 1918 vlog . . . K 80.000.000—  
rezervnega zaklada . . . . . „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik

Za varčevanje ima vpeljane lične  
domače hranilnike.

**Hranilnica je puplarno varna.**

Dovoljuje posojila na zemljišča in poslopja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno  
Kreditno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priloga p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

**PRISTNI BRINJEVEC**

se dobi po primerni ceni pri **FRANC ŠVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

**ZAMAŠKE**

vseh vrst

o d d a j a

Ljubljanska industrija  
probkovih zamaškov

**JELAČIN & KOMP.**

L J U B L J A N A.

**AUGUST AGNOLA**

LJUBLJANA  
Dunajska cesta 13.



ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

**Pivovarna „UNION“ v Ljubljani**  
(Spodnja Siška)

priloga svoje izborne izdelke, kakor:

**marčno, dvojno marčno in izvožno pivo v sodčkih in steklenicah.**

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priloga.